

7. A thyllisek már az első évgyűrűben jelentkeznek, a harmadik évgyűrűben a bő edények majdnem kivétel nélkül el vannak tömve, a szűk spirális vastagodású edények azonban még a gesztben is rendszerint mentesek a thyllisektől. Egyébként az ákác thylliseiben a keményítőn kívül más organikus zárványt kimutatni nem lehet.

8. Az ákác kérgének és gesztjének legjellemzőbb organikus anyaga a csersav, mely különösen a FeSO_4 vizes oldatával a kéregben és a gesztben intenzív sötétkék reakciót ad. Ez a reakció a háncsban és a szijácsban egyáltalán nem, vagy alig jelentkezik. Segítségével az ákác fáját a Morusok-étól, melyek ezt a reakciót csak nagyon gyengén adják, biztosan meg lehet különböztetni.

9. A csersav fellépése nem jelenti még a teljes gesztjesedés beálltát. A csersav infiltrálása a 4—6. évgyűrűben veszi kezdetét, a teljes gesztjesedés tehát az élő elemek teljes elhalása és az infiltrálás maximuma pedig a 6—8. évgyűrűben áll be.¹⁾

Az ország faellátásáról.

Az ország faellátása szempontjából a mult naptári évet az előzőnél aránytalanul jobb eredménnyel zárjuk le.

Az a körülmény, hogy sokkal kedvezőbb volt az ország ezidei szénellátása, már magában véve is nagy mértékben éreztette kedvező hatását az ország tüzelőfával való ellátása körül.

A gyárak, a szántó- és cséplőgépek, a malmok stb., amelyeket a mult év nagy szénhiánya a fával való tüzelésre utalt, ez évben elég szénhez jutottak. A központi fűtésű épületek a télen már koksszal és szénnel tüzelnek és nincsenek a fára utalva; ép ugy a koks- és szénfűtésre berendezett kályhák elé sem kellett már a

¹⁾ Ezen tanulmány I. részébe (Erdészeti Lapok LX. évf. 3—4. f. p. 56. és k.) néhány értelemzavaró tollhiba csúszott be. Az 59-ik old. felülről számított 4-ik sorban: „gyűrűs” szó helyébe „udvaros-gödörkés” irandó és a „tracheidák-ból” szó törlendő. U. e. oldal harmadik bekezdés 4-ik sorában „előbbi” helyett „utóbbi” irandó. A 62-ik old. felülről számított 5-ik sorban „tracheidái” szó törlendő.

fával fűthető kis pléhkályhát szerelni, mert gazdájuk, ha meg tudta fizetni, még kellő időben meg is szerezhette a szükséges kokszot és szenet.

Jelentékenyen hozzájárult a tüzelőszerral való ellátáshoz az is, hogy nemcsak szenet, de tüzfát is sokkal nagyobb arányokban tudtunk importálni a megszállott területekről, mert szomszédaink a király-puccs idejének kivételével ez évben tartósabb határelzárással már nem kedveskedtek nekünk.

A tavalyi évben 45 napon át volt elzárva a cseh határ, ez évben csak 21 nap volt ilyen, amelyen fát nem importáltunk. Tavaly az egész éven át a cseh megszállt területéről 9781, a román területéről 50 vagon fát hoztunk be Csonka-Magyarországba. Ez évben a cseh határon át 48.482, a németausztriai határon át 122, a román határon át pedig 25.770 vagon tüzfát hoztunk be, összes tüzifaimportunk tehát a tavalyi 9831 vagonnal szemben ez idén 74.374 vagon, tehát majdnem *nyolczszor annyi volt*.

Természetes, hogy ily körülmények között Budapest székesfőváros tüzfával való ellátását is sokkal kedvezőbben sikerült biztosítanunk a tavalyinál.

Tavaly 42.858 vagon hazai termelésű és import-tüzfát hoztunk fel Budapestre, ez idén 67.223 vagonnal, amiből ez évben már valóban csak azok az ipari üzemek (pékek, hentesipari füstölők stb.) használtak tüzfát, amelyek kifejezetten erre voltak utalva, a többi pedig kizárólag a fűtés céljaira maradt.

Elláttuk az iskolákat is fával s mert szén is rendelkezésre áll, sikerült végre az iskolai oktatás zavartalanságát is biztosítanunk.

December hó 15-ig a faértékesítő hivatal befejezte a mintegy 50.000 budapesti közszolgálati alkalmazott tüzfával való ellátását is. A nőtleneknek jutó 5, a családosoknak jutó 10 q, összesen mintegy 4800 vagon felapritott kemény tüzfát házhoz szállította és pinczébe rakta. Ez a nagy teljesítmény időre és zavartalanul volt lebonyolítható. A vidéki közszolgálati alkalmazottak import-tüzfával való fáradságos ellátását a Köztisztviselők Fogyasztási és Termelő Szövetkezete vállalta el és a közel jövőben már be is fejezi. Az arra szükséges mintegy 14.000 vagon tüzfából eddig 12.500 vagon import-tüzfát osztott ki hasábos alakban a vidéki közszolgálati alkalmazottak között. A király-puccs miatt bekövet-

kezett határzár okozott e tekintetben előre nem látott időbeli eltolódást.

Áldozhattunk ez évben már számottevőbb mértékben a közjótékonyásnak is, amennyiben a székesfőváros tanácsával karöltve a karácsonyi ünnepek előtt 16.000 budapesti szegény között osztottunk ki teljesen díjtalanul 25—25 *kg* aprított kemény tűzifát, ezenkívül pedig 10 vagon aprított kemény tűzifát juttattunk szintén díjtalanul jótékonycélu intézményeknek, egyesületeknek.

A budapesti raktárakban, ha nem is sok, de elégséges tűzifa tárol és így nincs mitől tartanunk, hogy a télen az ország, főleg pedig a székesfőváros tüzelőszerben jelentékenyebb hiányt szenvedjen.

A valutáris különbségek az importfának árát még aránytalanul magasán tartják, amihez természetesen többé-kevésbbé a hazai fa is igazodik.

A megszállott területnek gazdasági körülményei ennek dacára arra a biztos megállapításunkra vezetnek, hogy nincs messze az idő, amikor a tűzifánál árcsökkenésre számíthatunk.

A tűzifaellátás ilyen kedvezőre fordulása az idén már fel szabadított bennünket olyan kényszereszközök igénybevételétől, amelyek a múlt évben az ország megapadt erdőségei több évi fatermésének igénybevételére utaltak. Az idén már kényszertermelést nem kellett elrendelnünk, s így a hazai tűzifatermelés a tavalyi 125.000 vagonról mintegy 80.000 vagonra szállott alá, amire közrehatott a kormánynak az az intézkedése, amellyel a magánerdőbirtokosoknak is csak a gazdasági okszerűség arányában engedi meg a termelést.

Általában az ipari üzemek szempontjából, de kokszt hiányában a szivógázmotorok fűtése céljaira is fontos *faszénellátásunk* is jelentékenyen javult.

A tavalyi év 279 vagon importjával szemben ez idén 2252 vagon faszenet hoztunk be a hazai faszentermés kiegészítésére.

Bányafával szénbányászatunk ezuttal el van látva. Statisztikánk a bányafát és épületfát együtt tárgyalja és így erről különválasztott adatokkal nem rendelkezünk; mégis nem érdektelen leszögeznünk, hogy a tavalyi 5258 vagon gömbölyüfa behozatalával szemben

az idén 14.948 vagon gömbölyű épületi fát importáltunk, amihez még a hazai lényegtelenebb termelés is járul.

Az építkezések ugyan ezidén még számottevően nem indultak meg, mégis fűrészáru-behozatalunk a hazai fűrészáru-termelés emelkedése dacára a tavalyihoz képest jelentékenyen fokozódott.

A tavalyi 6731 vagon importált fűrészáruval szemben az idei behozatalunk 24.667 vagon. A folyó év alacsony vizállásai a tutajozásra nem voltak kedvezők, de egyéb külpolitikai nehézségek is akadályozták a nagyobb mérvű tutajozás megindulását. Ugy gömbölyű, mint fűrészáru vizen alig került Csonka-Magyarországba, s ha a megszállott területek nagy gömbölyűfa- és fűrészáru-készletei a tavasszal vizen is nagy arányokban indulhatnak el hozzánk, nemcsak a tiszai gőzfűrészek üzemének fellendülésére, de az építőfa és fűrészáru olcsóbbodására is számíthatunk.

A tavalyi év egyik legnehezebb kérdése a Máv. és egyéb vasutaink talpfaellátása volt, mert a leromlott pályák rendbehozása a forgalom veszélyeztetése nélkül halasztást már nem szenvedhetett.

Tett intézkedéseinkkel a Máv. és egyéb vasutaink talpfa-szükségletét biztosítanunk sikerült, s ma a vasutak üzemképessége már talpfahiány miatt veszélyeztetve nincs.

Hazai számottevő talpfatermelésünkön felül az idén már módunkban volt 528 vagon talpfát importálnunk.

A most felsorolt adataink eléggé megvilágíthatják a kezdetben tett azt a megállapításunkat, hogy az ország faanyagokkal való ellátása 1920 óta jelentékenyen javult. y.

Debreczen sz. kir. város tölgyсарjerdőinek állapota és szálerdökké való átalakítása.

Irta: Bodor Gyula.

Debreczen sz. kir. városnak jelenleg 25.000 kat. holdnyi erdőbirtokain évszázadok óta a tölgy volt uralkodó fafajta, amelynél először gróf Forgách Miklós királyi biztos intézkedésére az 1773. évben vezetett be 50 éves forduló szerinti tarolással a sarjerdő-üzem. A forduló 1802. évben 40 évre szállított le, 1843-ban